

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSDIREKTIV (EU) 2019/789**av 17. april 2019****om fastsettelse av regler for utøvelsen av opphavsrett og nærstående rettigheter som får anvendelse på visse nettbaserte overføringer fra kringkastingsforetak og videresending av radio- og fjernsynsprogrammer, og om endring av rådsdirektiv 93/83/EØF**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 53 nr. 1 og artikkel 62,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter den ordinære regelverksprosedyren⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) For å bidra til at det indre marked skal virke på en tilfredsstillende måte er det nødvendig å øke utbredelsen i medlemsstatene av radio- og fjernsynsprogrammer fra andre medlemsstater til beste for brukere i hele Unionen ved å forenkle lisensieringen av opphavsrett eller nærstående rettigheter for verker og andre beskyttede arbeider i sendinger av visse typer radio- og fjernsynsprogrammer. Radio- og fjernsynsprogrammene er et viktig middel for å fremme kulturelt og språklig mangfold og sosial utjevning og for å øke tilgangen til opplysninger.
- 2) Utviklingen av digital teknologi og internett har forandret distribusjonen av og tilgangen til radio- og fjernsynsprogrammer. Brukerne forventer i økende grad å få tilgang til radio- og fjernsynsprogrammer, både direkte sendte og på bestilling, gjennom tradisjonelle kommunikasjonskanaler, for eksempel satellitt eller kabel, og også gjennom nettbaserte tjenester. Kringkastingsforetakene tilbyr derfor, i tillegg til egne sendinger av radio- og fjernsynsprogrammer, i stadig økende grad nettbaserte tjenester knyttet til slike sendinger, for eksempel samsending og opptakstjenester. Operatører av videre sendingstjenester, som samler radio- og fjernsynssendinger i pakker og tilbyr dem til brukerne samtidig med den opprinnelige overføringen av disse sendingene i uendret og uavkortet form, bruker forskjellige teknikker til videresending, for eksempel kabel, satellitt, digitale bakkebaserte nett og mobile eller lukkede IP-baserte nett, samt et åpent internett. Videre bør operatører som distribuerer radio- og fjernsynsprogrammer til brukere, kunne ha forskjellige måter å få tilgang til de programbærende signalene fra kringkastingsforetakene på, herunder ved hjelp av direkte injisering. Brukerne etterspør i økende grad tilgang til radio- og fjernsynssendinger som ikke bare kommer fra deres egen medlemsstat, men også fra andre medlemsstater. Slike brukere omfatter medlemmer av språklige minoriteter i Unionen, samt personer som bor i en annen medlemsstat enn sin hjemstat.

⁽¹⁾ EUT C 125 av 21.4.2017, s. 27.

⁽²⁾ Europaparlamentets holdning av 28. mars 2019 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 15. april 2019.

- 3) Kringkastingsforetakene overfører mange timer med radio- og fjernsynsprogrammer hver dag. Disse programmene har en rekke forskjellig innhold, for eksempel audiovisuelle verker, musikk, litteratur eller grafiske verker, som er beskyttet i henhold til unionsretten ved opphavsrett eller nærstående rettigheter eller begge deler. Det fører til en kompleks prosess med klarering av rettighetene til en rekke rettighetshavere og for forskjellige kategorier av verker og andre beskyttede arbeider. Ofte må rettighetene klareres i løpet av kort tid, særlig ved forberedelser til for eksempel nyhets- og aktualitetsprogrammer. For å gjøre sine nettbaserte tjenester tilgjengelige på tvers av landegrensene, må kringkastingsforetakene ha de nødvendige rettighetene til verker og andre beskyttede arbeider for alle relevante territorier, noe som gjør det enda vanskeligere å klarere slike rettigheter.
- 4) Operatører av videresendingstjenester tilbyr vanligvis flere programmer som omfatter en rekke verker og andre beskyttede arbeider og har svært kort tid på seg til å innhente de nødvendige lisensene, og har derfor en betydelig byrde i forbindelse med klarering av rettigheter. Opphavere, produsenter og andre rettighetshavere risikerer også at deres verker og andre beskyttede arbeider brukes uten tillatelse eller betaling av en passende godtgjøring. Slik godtgjøring for videresending av deres verker og andre beskyttede arbeider er viktig for å sikre at det tilbys et mangfoldig innhold, som også er i forbrukernes interesse.
- 5) Rettighetene til verker og andre beskyttede arbeider er harmonisert, blant annet ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/29/EF⁽³⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/115/EF⁽⁴⁾, som fastsetter et høyt verneniivå for rettighetshavere.
- 6) Rådsdirektiv 93/83/EØF⁽⁵⁾ forenkler satellittkringkasting og videresending via kabel over landegrensene av radio- og fjernsynsprogrammer fra andre medlemsstater. Bestemmelsene i nevnte direktiv om overføringer fra kringkastingsforetak er imidlertid begrenset til satellittbaserte overføringer og får derfor ikke anvendelse på nettbaserte tjenester tilknyttet sendinger. Videre er bestemmelsene om videresending av radio- og fjernsynsprogrammer fra andre medlemsstater begrenset til samtidig, uendret og uavkortet videresending via kabel eller mikrobølgesystemer og omfatter ikke videresending med hjelp av annen teknologi.
- 7) Levering over landegrensene av nettbaserte tjenester tilknyttet sendinger og videresendinger av radio- og fjernsynsprogrammer som kommer fra andre medlemsstater, bør forenkles ved å tilpasse den rettslige rammen for utøvelsen av opphavsrett og nærstående rettigheter som er relevant for slik virksomhet. Denne tilpasningen bør gjøres ved å ta hensyn til finansieringen og produksjonen av kreativt innhold, særlig av audiovisuelle verker.
- 8) Dette direktiv bør omfatte tilknyttede nettbaserte tjenester som tilbys av et kringkastingsforetak, og som har et klart og underordnet forhold til kringkastingsforetakets sendinger. Disse tjenestene omfatter tjenester som gir tilgang til radio- og fjernsynsprogrammer på en strengt lineær måte samtidig med sendingen, og tjenester som gir tilgang innenfor et definert tidsrom etter sendingen til radio- og fjernsynsprogrammer som er sendt tidligere av kringkastingsforetaket, det vil si såkalte «opptakstjenester». I tillegg skal de tilknyttede nettbaserte tjenestene som omfattes av dette direktiv, omfatte tjenester som gir tilgang til materiale som beriker eller på annen måte utvider radio- og fjernsynsprogrammer som sendes av kringkastingsforetakene, herunder ved å gi forhåndstale av, utvide, supplere eller gjennomgå innholdet i det aktuelle programmet. Dette direktiv bør få anvendelse på tilknyttede nettbaserte tjenester som kringkastingsforetakene leverer til brukere sammen med kringkastingstjenester. Det bør også få anvendelse på tilknyttede nettbaserte tjenester som, samtidig som de har et klart og underordnet forhold til sendingen, kan være tilgjengelig for brukerne atskilt fra kringkastingstjenesten, uten at det er en forutsetning at brukerne skal ha tilgang til denne kringkastingstjenesten, for eksempel gjennom et abonnement. Dette berører ikke kringkastingsforetakenes frihet til å tilby slike tilknyttede nettbaserte tjenester gratis eller mot betaling. Tilgang til enkeltstående verker eller andre beskyttede

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/29/EF av 22. mai 2001 om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og nærstående rettigheter i informasjonssamfunnet (EFT L 167 av 22.6.2001, s. 10).

⁽⁴⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/115/EF av 12. desember 2006 om utleie- og utlånsrett og om visse opphavsrettsbeslektede rettigheter på området immaterialrett (EUT L 376 av 27.12.2006, s. 28).

⁽⁵⁾ Rådsdirektiv 93/83/EØF av 27. september 1993 om samordning av visse bestemmelser om opphavsrett og nærstående rettigheter som får anvendelse på satellittkringkasting og videresending via kabel (EFT L 248 av 6.10.1993, s. 15).

arbeider som inngår i et radio- eller fjernsynsprogram, eller til verker eller andre beskyttede arbeider som ikke er knyttet til noe program som sendes av kringkastingsforetaket, for eksempel tjenester som gir tilgang til individuelle musikalske eller audiovisuelle verker, musikkalbum eller videoer, for eksempel bestillingsvideo, bør ikke høre inn under virkeområdet for tjenestene som omfattes av dette direktiv.

- 9) For å forenkle klareringen av rettigheter for levering av tilknyttede nettbaserte tjenester over landegrensene er det nødvendig å fastsette opprinnelsesstatsprinsippet for utøvelsen av opphavsrett og nærstående rettigheter som er relevante for handlinger som oppstår i forbindelse med levering av, tilgang til eller bruk av en tilknyttet nettbasert tjeneste. Dette prinsippet bør omfatte klarering av alle rettigheter som er nødvendige for at et kringkastingsforetak skal kunne overføre til eller gjøre tilgjengelig for allmennheten sine programmer når de leverer tilknyttede nettbaserte tjenester, herunder klarering av all opphavsrett og nærstående rettigheter til de verkene eller andre beskyttede arbeidene som brukes i programmene, for eksempel rettighetene til fonogrammer eller framføringer. Dette opprinnelsesstatsprinsippet bør utelukkende få anvendelse på forholdet mellom rettighetshavere, eller enheter som representerer rettighetshavere, for eksempel organisasjoner for kollektiv rettighetsforvaltning, og kringkastingsforetak, og bare med sikte på levering av, tilgang til eller bruk av en tilknyttet nettbasert tjeneste. Opprinnelsesstatsprinsippet bør ikke få anvendelse på all senere overføring til allmennheten av verker eller andre beskyttede arbeider, over tråd eller trådløst, eller senere tilgjengeliggjøring for allmennheten av verker eller andre beskyttede arbeider, over tråd eller trådløst, på en slik måte at allmennheten kan få tilgang til dem fra et selvvalgt sted og på et selvvalgt tidspunkt, eller senere eksemplarframstilling av verker eller andre beskyttede arbeider som inngår i den tilknyttede nettbaserte tjenesten.
- 10) Med tanke på de særlige forholdene med hensyn til finansierings- og lisensieringsordningene for visse audiovisuelle verker, som ofte er basert på territorielle lisenser med enerett, er det når det gjelder fjernsynsprogrammer, hensiktsmessig å begrense virkeområdet for opprinnelsesstatsprinsippet fastsatt i dette direktiv på visse typer programmer. Disse typene programmer bør omfatte nyhets- og aktualitetsprogrammer og et kringkastingsforetaks egne produksjoner som utelukkende finansieres av det, herunder dersom finansieringsmidlene som brukes av kringkastingsforetaket til dens produksjoner kommer fra offentlige midler. I dette direktiv bør det med kringkastingsforetaks egne produksjoner forstås produksjoner som utføres av et kringkastingsforetak ved bruk av dets egne ressurser, men ikke produksjoner som bestilles av kringkastingsforetaket hos produsenter som er avhengige av kringkastingsforetaket, eller samproduksjoner. Av samme årsak bør i henhold til dette direktiv opprinnelsesstatsprinsippet ikke få anvendelse på fjernsynssendinger av idrettsarrangementer. Opprinnelsesstatsprinsippet bør få anvendelse bare dersom programmer brukes av kringkastingsforetaket i forbindelse med dets egne tilknyttede nettbaserte tjenester. Det bør ikke få anvendelse på lisensiering av et kringkastingsforetaks egne produksjoner til tredjeparter, herunder til andre kringkastingsforetak. Opprinnelsesstatsprinsippet bør ikke påvirke rettighetshavernes og kringkastingsforetakenes frihet til å inngå avtale om begrensninger, herunder territoriale begrensninger, for utnyttningen av sine rettigheter i henhold til unionsretten.
- 11) Opprinnelsesstatsprinsippet fastsatt i dette direktiv bør ikke medføre noen forpliktelse for kringkastingsforetakene til å overføre til eller gjøre tilgjengelig for allmennheten programmer i deres tilknyttede nettbaserte tjenester, eller til å levere slike tilknyttede nettbaserte tjenester i en annen medlemsstat enn den medlemsstaten der de har sitt hovedforetak.
- 12) Ettersom leveringen av, tilgangen til eller bruken av en tilknyttet nettbasert tjeneste i henhold til dette direktiv anses å forekomme utelukkende i den medlemsstaten der kringkastingsforetaket har sitt hovedforetak, mens den tilknyttede nettbaserte tjenesten faktisk kan leveres på tvers av landegrensene til andre medlemsstater, er det nødvendig å sikre at ved fastsettelse av det beløpet som skal betales for de aktuelle rettighetene, skal partene ta hensyn til alle sider ved den tilknyttede nettbaserte tjenesten, for eksempel tjenestens funksjoner, herunder hvor lenge programmene som inngår i tjenesten, er tilgjengelig på nettet, publikum, herunder publikum i den medlemsstaten der kringkastingsforetaket har sitt hovedforetak, og i andre medlemsstater der man har tilgang til og bruker de tilknyttede nettbaserte tjenestene, samt hvilke språkversjoner som leveres. Det bør likevel være mulig å bruke særlige metoder for beregning av beløpet som skal betales for rettigheter som er underlagt opprinnelsesstatsprinsippet, for eksempel metoder basert på de inntektene til kringkastingsforetaket som er generert av den nettbaserte tjenesten, som særlig brukes av radioselskaper.
- 13) I henhold til prinsippet om avtalefriheten vil det fortsatt være mulig å begrense utnyttningen av rettigheter som blir påvirket av opprinnelsesstatsprinsippet fastsatt i dette direktiv, forutsatt at en slik begrensning er i samsvar med unionsretten.

- 14) Operatører av videresendingstjenester kan bruke forskjellige teknologier når de på en uendret og uavkortet måte samtidig videresender en opprinnelig overføring av radio- og fjernsynsprogrammer fra en annen medlemsstat til allmennheten. Operatører av videresendingstjenester kan på forskjellige måter få tilgang til de programbærende signalene fra kringkastingsforetak, som selv overfører disse signalene til allmennheten, for eksempel ved å fange opp signalene som overføres fra kringkastingsforetakene, eller ved å motta signalene direkte fra dem gjennom den tekniske prosessen med direkte injisering. Slike operatørers tjenester kan tilbys via satellitt, digitale bakkebaserte nett og mobile eller lukkede IP-baserte nett og lignende nett, eller gjennom internettilgangstjenester som definert i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2015/2120⁽⁶⁾. Operatører av videresendingstjenester som bruker slike teknologier til sine videresendinger, bør derfor være omfattet av dette direktiv og dra nytte av ordningen som innfører obligatorisk kollektiv rettighetsforvaltning. For å sikre at det finnes tilstrekkelige beskyttelsestiltak mot ulovlig bruk av verker og andre beskyttede arbeider, noe som er særlig viktig når det gjelder tjenester som det betales for, bør videresendingstjenester som tilbys gjennom internettilgangstjenester, inngå i dette direktivs virkeområde bare dersom disse videresendingstjenestene leveres i et miljø der bare autoriserte brukere kan få tilgang til videresendingene, og der sikkerhetsnivået for innholdet er sammenlignbart med sikkerhetsnivået for innhold som overføres via kontrollerte nett, for eksempel kabel eller lukkede IP-baserte nett, der innholdet som overføres er kryptert. Disse kravene bør være gjennomførbare og tilstrekkelige.
- 15) For å kunne videresende opprinnelige overføringer av radio- og fjernsynsprogrammer må operatører av videresendingstjenester innhente tillatelse fra innehaverne av eneretten til å overføre verker eller andre beskyttede arbeider til allmennheten. For å gi operatørene av videresendingstjenester rettssikkerhet samt å utjevne ulikhetene i nasjonal rett med hensyn til slike videresendingstjenester, bør regler tilsvarende de som gjelder for videresending via kabel som definert i direktiv 93/83/EØF, få anvendelse. Reglene fastsatt i nevnte direktiv omfatter forpliktelsen til å utøve retten til å gi eller nekte tillatelse til en operatør av en videresendingstjeneste gjennom en organisasjon for kollektiv rettighetsforvaltning. I henhold til nevnte regler er retten til å gi eller nekte tillatelse som sådan intakt, og bare utøvelsen av denne retten er regulert i et visst omfang. Rettighetshaverne bør få en rimelig godtgjøring for videresendingen av deres verker og andre beskyttede arbeider. Ved fastsettelse av rimelige lisensieringsvilkår, herunder lisensavgiften, for videresending i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/26/EU⁽⁷⁾, bør det blant annet tas hensyn til den økonomiske verdien av utøvelsen av rettighetene i handelen, herunder verdien som tildeles for videresendingen. Dette bør ikke berøre den kollektive utøvelsen av retten til å få betalt en rimelig, samlet godtgjøring for utøvende kunstnere og fonogramprodusenter for overføring til allmennheten av kommersielle fonogrammer som fastsatt i artikkel 8 nr. 2 i direktiv 2006/115/EF, og direktiv 2014/26/EU, særlig dets bestemmelser om rettighetshavernes rettigheter med hensyn til valget av en organisasjon for kollektiv rettighetsforvaltning.
- 16) Dette direktiv bør tillate at avtaler som inngås mellom en organisasjon for kollektiv rettighetsforvaltning og operatører av videresendingstjenester som er underlagt obligatorisk kollektiv rettighetsforvaltning i henhold til dette direktiv, utvides til å gjelde rettighetene til rettighetshavere som ikke er representert ved denne organisasjonen for kollektiv rettighetsforvaltning, uten at disse rettighetshaverne tillates å unnta sine verker eller andre beskyttede arbeider fra anvendelsen av denne ordningen. I tilfeller der det er mer enn én organisasjon for kollektiv rettighetsforvaltning som forvalter rettighetene for den aktuelle kategorien for sitt territorium, bør det for det territoriet der operatøren av en videresendingstjeneste søker å klarere rettighetene for en videresending, være opp til medlemsstaten å bestemme hvilken organisasjon for kollektiv rettighetsforvaltning som har rett til å gi eller nekte tillatelse til videresending.
- 17) Eventuelle rettigheter som kringkastingsforetakene har til sine egne sendinger, herunder rettigheter til programinnholdet, bør ikke være omfattet av den obligatoriske kollektive rettighetsforvaltningen som gjelder for videresendinger. Operatører av videresendingstjenester har generelt et løpende forretningsforhold med kringkastingsforetak, og som følge av det er identiteten til kringkastingsforetakene kjent for operatørene av videresendingstjenestene. Det er derfor relativt enkelt for disse operatørene å klarere rettighetene med kringkastingsforetakene. Operatørene av videresendingstjenester har følgelig ikke den samme byrden når de skal innhente de nødvendige lisensene fra kringkastingsforetakene som når de søker å innhente lisenser fra rettighetshavere til verker og andre beskyttede arbeider som inngår i radio- og fjernsynsprogrammene de videresender. Det er derfor ikke behov for å forenkle lisensieringsprosessen med hensyn til rettigheter som innehas av kringkastingsforetakene. Det er imidlertid nødvendig å sikre at kringkastingsforetak og

⁽⁶⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2015/2120 av 25. november 2015 om fastsettelse av tiltak for tilgang til et åpent internett og om endring av direktiv 2002/22/EF om leveringspliktige tjenester og brukerrettigheter i forbindelse med elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester og forordning (EU) nr. 531/2012 om gjesting i offentlige mobilkommunikasjonsnett i Unionen (EUT L 310 av 26.11.2015, s. 1).

⁽⁷⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/26/EU av 26. februar 2014 om kollektiv forvaltning av opphavsrett og nærstående rettar og multiteritoriell lisensiering av rettar til musikkverk for bruk på nettet i den indre marknaden (EUT L 84 av 20.3.2014, s. 72).

operatører av videresendingstjenester som innleder forhandlinger, forhandler i god tro om lisenser til rettigheter for videresendinger omfattet av dette direktiv. Ved direktiv 2014/26/EU er det fastsatt lignende regler for organisasjoner for kollektiv rettighetsforvaltning.

- 18) Reglene fastsatt i dette direktiv om rettighetene til videresending som utøves av kringkastingsforetakene for deres egne overføringer, bør ikke begrense rettighetshavernes mulighet til å overføre sine rettigheter til enten et kringkastingsforetak eller en organisasjon for kollektiv rettighetsforvaltning og derved få en direkte andel i den godtgjøringen som betales av operatøren av videresendingstjenesten.
- 19) Medlemsstatene bør kunne anvende reglene for videresending fastsatt i dette direktiv og i direktiv 93/83/EØF i situasjoner der både den opprinnelige overføringen og videresendingen finner sted på deres territorium.
- 20) For å sikre at det foreligger rettssikkerhet og opprettholde et høyt beskyttelsesnivå for rettighetshaverne bør det fastsettes at når kringkastingsforetakene overfører sine programbærende signaler ved direkte injisering bare til signaldistributørene uten å overføre programmene direkte til allmennheten, og signaldistributørene sender disse programbærende signalene til sine brukere slik at de kan se på eller lytte til programmene, anses det å oppstå bare én enkelt overføring til allmennheten, der både kringkastingsforetakene og signaldistributørene deltar med sine respektive bidrag. Kringkastingsforetakene og signaldistributørene bør derfor innhente tillatelse fra rettighetshaverne for sine spesifikke bidrag til den enkelte overføringen til allmennheten. Et kringkastingsforetaks og en signaldistributørs deltakelse i denne enkelte overføringen til offentligheten bør ikke medføre solidaransvar for kringkastingsforetaket og signaldistributøren for denne overføringen til allmennheten. Medlemsstatene bør på nasjonalt plan fortsatt fritt kunne fastsette ordningene for å innhente tillatelse til en slik enkelt overføring til allmennheten, herunder de relevante betalinger til de aktuelle rettighetshaverne, idet det tas hensyn til kringkastingsforetakets og signaldistributørens respektive utnyttning av verkene og de andre beskyttede arbeidene i forbindelse med den enkelte overføringen til allmennheten. Signaldistributørene har i likhet med operatørene av videresendingstjenestene en stor byrde med hensyn til rettighetsklarering, unntatt når det gjelder rettigheter som innehas av kringkastingsforetakene. Medlemsstatene bør derfor ha mulighet til å fastsette at signaldistributørene skal kunne nyte godt av en ordning med obligatorisk kollektiv rettighetsforvaltning for sine sendinger på samme måte og i samme omfang som operatører av videresendingstjenester når det gjelder videresendinger som omfattes av direktiv 93/83/EØF og dette direktiv. Dersom signaldistributørene bare gir kringkastingsforetakene «tekniske midler», i henhold til rettspraksis ved Den europeiske unions domstol, for å sikre at sendingen mottas eller for å forbedre mottaket av sendingen, bør signaldistributørene ikke anses som deltakere i en overføring til allmennheten.
- 21) Når kringkastingsforetakene overfører sine programbærende signaler direkte til allmennheten, og dermed utfører en opprinnelig overføring, og samtidig også overfører disse signalene til andre organisasjoner gjennom den tekniske prosessen med direkte injisering, for eksempel for å sikre kvaliteten på signalene med sikte på videresending, utgjør disse andre organisasjonenes overføring en egen overføring til allmennheten atskilt fra den som utføres av kringkastingsforetaket. I slike situasjoner bør reglene for videresending fastsatt i dette direktiv og i direktiv 93/83/EØF, endret ved dette direktiv, få anvendelse.
- 22) For å sikre effektiv kollektiv rettighetsforvaltning og nøyaktig fordeling av inntekter som er samlet inn gjennom den obligatoriske ordningen for kollektiv forvaltning innført ved dette direktiv, er det viktig at organisasjonene for kollektiv rettighetsforvaltning holder god oversikt over medlemskap, lisenser og bruk av verker og andre beskyttede arbeider i samsvar med innsynskravene fastsatt i direktiv 2014/26/EU.
- 23) For å hindre at anvendelsen av opprinnelsesstatsprinsippet omgås ved å forlenge gyldighetstiden til eksisterende avtaler om utøvelsen av opphavsrett og nærstående rettigheter som er relevante for levering av en tilknyttet nettbasert tjeneste og tilgangen til eller bruken av denne tjenesten, må opprinnelsesstatsprinsippet få anvendelse også på eksisterende avtaler, men med en overgangsperiode. I denne overgangsperioden bør prinsippet ikke få anvendelse på de eksisterende avtalene, slik at det om nødvendig er tid til å tilpasse dem i samsvar med dette direktiv. Det er også nødvendig å fastsette en overgangsperiode slik at kringkastingsforetakene, signaldistributørene og rettighetshaverne kan tilpasse seg de nye reglene om utnyttning av verker og andre beskyttede arbeider ved direkte injisering, fastsatt i bestemmelsene i dette direktiv om overføring av programmer ved direkte injisering.

- 24) I samsvar med prinsippet om bedre regelverksutforming bør en gjennomgåelse av dette direktiv, herunder dets bestemmelser om direkte injisering, skje en viss tid etter at dette direktiv er trådt i kraft, for blant annet å vurdere dets fordeler for forbrukerne i Unionen, dets innvirkning på de kreative næringene i Unionen, og om nivået på investeringene i nytt innhold, og dermed også nytten med hensyn til større kulturelt mangfold i Unionen.
- 25) Dette direktiv er forenlig med de grunnleggende rettighetene og de prinsippene som er anerkjent i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter. Selv om dette direktiv kan medføre et inngrep i utøvelsen av rettighetshavernes rettigheter, i den grad obligatorisk kollektiv forvaltning finner sted for utøvelsen av retten til overføring til allmennheten med hensyn til videresendingstjenester, er det nødvendig å fastsette anvendelsen av obligatorisk kollektiv forvaltning på en målrettet måte og å begrense den til bestemte tjenester.
- 26) Ettersom målet for dette direktiv, som er å fremme levering over landegrensene av tilknyttede nettbaserte tjenester for visse typer av programmer, og å forenkle videresending av radio- og fjernsynsprogrammer som kommer fra andre medlemsstater, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av direktivets omfang og virkninger bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene. Når det gjelder levering over landegrensene av tilknyttede nettbaserte tjenester, pålegger ikke dette direktiv kringkastingsforetakene å levere slike tjenester over landegrensene. Dette direktiv pålegger heller ikke operatører av videresendingstjenester at radio- eller fjernsynsprogrammer som kommer fra andre medlemsstater, skal inngå i deres tjenester. Dette direktiv gjelder bare utøvelsen av visse videresendingsrettigheter i den grad som er nødvendig for å forenkle lisensieringen av opphavsrett og nærstående rettigheter for slike tjenester, og med hensyn til radio- og fjernsynsprogrammer som kommer fra andre medlemsstater.
- 27) I samsvar med den felles politiske erklæringen fra medlemsstatene og Kommisjonen av 28. september 2011 om forklarende dokumenter⁽⁸⁾ har medlemsstatene forpliktet seg til at underretningen om innarbeidingstiltakene i berettigede tilfeller skal følges av ett eller flere dokumenter som forklarer sammenhengen mellom et direktivs bestanddeler og de tilsvarende delene av de nasjonale innarbeidingsdokumentene. Med hensyn til dette direktiv anser regelgiveren at oversendingen av slike dokumenter er berettiget.

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

KAPITTEL I

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 1

Formål

Dette direktiv fastsetter regler som har som mål å styrke grensekryssende tilgang til et større antall radio- og fjernsynsprogrammer ved å forenkle klareringen av rettigheter for levering av nettbaserte tjenester som er tilknyttet sending av visse typer radio- og fjernsynsprogrammer, og for videresending av radio- og fjernsynsprogrammer. Det fastsetter også regler for overføring av radio- og fjernsynsprogrammer via prosessen med direkte injisering.

Artikkel 2

Definisjoner

I dette direktiv menes med

- 1) «tilknyttet nettbasert tjeneste» en nettbasert tjeneste som består i at radio- eller fjernsynsprogrammer leveres til allmennheten av et kringkastingsforetak eller under dets kontroll og ansvar samtidig med eller i et definert tidsrom etter kringkastingsforetakets sending av disse programmene, samt alt materiale som er knyttet til en slik sending,

⁽⁸⁾ EUT C 369 av 17.12.2011, s. 14.

- 2) «videresending» all samtidig, uendret og uavkortet videresending, unntatt videresending via kabel som definert i direktiv 93/83/EØF som er beregnet på å mottas av allmennheten, av en opprinnelig overføring fra en annen medlemsstat av radio- eller fjernsynsprogrammer som er beregnet på å mottas av allmennheten, dersom en slik opprinnelig overføring skjer over tråd eller trådløst, herunder via satellitt, men ikke ved nettbasert overføring, forutsatt at
 - a) videresendingen utføres av en annen part enn kringkastingsforetaket som foretok den opprinnelige overføringen, eller under hvis kontroll og ansvar den opprinnelige overføringen ble gjort, uavhengig av hvordan den parten som utfører videresendingen får tilgang til de programbærende signalene fra kringkastingsforetaket med sikte på videresending, og
 - b) dersom videresendingen skjer via en internettilgangstjeneste som definert i artikkel 2 nr. 2 annet ledd i forordning (EU) 2015/2120, utføres den i et kontrollert miljø,
- 3) «kontrollert miljø» et miljø der en operatør av en videresendingstjeneste tilbyr sikker videresending til godkjente brukere,
- 4) «direkte injisering» en teknisk prosess der et kringkastingsforetak overfører sine programbærende signaler til en annen organisasjon enn et kringkastingsforetak på en slik måte at de programbærende signalene ikke er tilgjengelige for allmennheten under denne overføringen.

KAPITTEL II

Kringkastingsforetaks tilknyttede nettbaserte tjenester

Artikkel 3

Anvendelsen av opprinnelsesstatsprinsippet på tilknyttede nettbaserte tjenester

1. Overføringer til allmennheten av verker eller andre beskyttede arbeider, over tråd eller trådløst, og tilgjengeliggjøring for allmennheten av verker eller andre beskyttede arbeider, over tråd eller trådløst, på en slik måte at allmennheten kan få tilgang til dem fra et selvvalgt sted og på et selvvalgt tidspunkt, og som finner sted ved levering til allmennheten av
 - a) radioprogrammer og
 - b) fjernsynsprogrammer som er
 - i) nyhets- og aktualitetsprogrammer, eller
 - ii) kringkastingsforetakets fullt finansierte egenproduksjoner,

i en tilknyttet nettbasert tjeneste av et kringkastingsforetak eller under dets kontroll og ansvar, samt eksemplarframstilling av slike verker eller andre beskyttede arbeider, som er nødvendige for levering av, tilgang til eller bruk av slike nettbaserte tjenester for de samme programmene, skal ved utøvelsen av opphavsrett og nærstående rettigheter som er relevante for disse overføringene, anses å finne sted bare i den medlemsstaten der kringkastingsforetaket har sitt hovedforetak.

Bokstav b) i første ledd får ikke anvendelse på sendinger av idrettsarrangementer og verker og andre beskyttede arbeider som inngår i dem.

2. Når medlemsstatene fastsetter beløpet som skal betales for rettighetene som opprinnelsesstatsprinsippet, som fastsatt i nr. 1, får anvendelse på, skal de sikre at partene tar hensyn til alle sider ved den tilknyttede nettbaserte tjenesten, for eksempel tjenestens funksjoner, herunder hvor lenge programmene som leveres i denne tjenesten, skal være tilgjengelige på nettet, publikum, og hvilke språkversjoner som tilbys.

Første ledd utelukker ikke at beløpet som skal betales, beregnes på grunnlag av kringkastingsforetakets inntekter.

3. Opprinnelsesstatsprinsippet fastsatt i nr. 1 skal ikke berøre rettighetshavernes og kringkastingsforetakenes frihet til å inngå avtale i samsvar med unionsretten for å begrense utnyttningen av slike rettigheter, herunder rettighetene i henhold til direktiv 2001/29/EF.

KAPITTEL III

Videresending av radio- og fjernsynsprogrammer*Artikkel 4***Utøvelse av rettighetene til videresending av andre rettighetshavere enn kringkastingsforetak**

1. Videresending av programmer skal godkjennes av innehaverne av eneretten til overføring til allmennheten.

Medlemsstatene skal sikre at rettighetshaverne kan utøve sin rett til å gi eller nekte tillatelse til videresending bare gjennom en organisasjon for kollektiv rettighetsforvaltning.

2. Dersom en rettighetshaver ikke har overført forvaltningen av rettigheten nevnt i nr. 1 annet ledd til en organisasjon for kollektiv rettighetsforvaltning, skal organisasjonen for kollektiv rettighetsforvaltning som forvalter rettigheter i samme kategori på territoriet til den medlemsstaten som operatøren av videresendingstjenesten søker å klarere rettigheter for en videresending for, anses å ha rett til å gi eller nekte tillatelse til videresending på denne rettighetshaverens vegne.

Dersom imidlertid mer enn én organisasjon for kollektiv rettighetsforvaltning forvalter rettighetene i denne kategorien på territoriet til denne medlemsstaten, skal det for det territoriet der operatøren av en videresendingstjeneste søker å klarere rettigheter for en videresending, være opp til medlemsstaten å beslutte hvilken organisasjon for kollektiv rettighetsforvaltning som har rett til å gi eller nekte tillatelse til videresending.

3. Medlemsstatene skal sikre at en rettighetshaver har de samme rettighetene og forpliktelsene som følger av en avtale mellom en operatør av en videresendingstjeneste og én eller flere organisasjoner for kollektiv rettighetsforvaltning som handler i henhold til nr. 2, som rettighetshavere som har bemyndiget denne eller disse organisasjonene for kollektiv rettighetsforvaltning. Medlemsstatene skal også sikre at denne rettighetshaveren er i stand til å kreve disse rettighetene innen en frist som skal fastsettes av den berørte medlemsstaten, og som ikke skal være kortere enn tre år regnet fra datoen for videresendingen som inneholder vedkommendes verker eller andre beskyttede arbeider.

*Artikkel 5***Utøvelse av rettighetene til videresending av kringkastingsforetak**

1. Medlemsstatene skal sikre at artikkel 4 ikke får anvendelse på rettighetene til videresending som utøves av et kringkastingsforetak for dets egne overføringer, uavhengig av om de aktuelle rettighetene er dets egne eller er overført til det av andre rettighetshavere.
2. Medlemsstatene skal sikre at dersom kringkastingsforetak og operatører av videresendingstjenester innleder forhandlinger om tillatelse til videresending i henhold til dette direktiv, skal disse forhandlingene finne sted i god tro.

*Artikkel 6***Mekling**

Medlemsstatene skal sikre at det er mulig å be om bistand fra én eller flere meglere som fastsatt i artikkel 11 i direktiv 93/83/EØF, dersom det ikke er inngått noen avtale mellom organisasjonen for kollektiv rettighetsforvaltning og operatøren av en videresendingstjeneste, eller mellom operatøren av en videresendingstjeneste og kringkastingsforetaket om tillatelse til videresending av sendinger.

*Artikkel 7***Videresending av en opprinnelig overføring som kommer fra samme medlemsstat**

Medlemsstatene kan fastsette at reglene i dette kapittel og kapittel III i direktiv 93/83/EØF får anvendelse på situasjoner der både den opprinnelige overføringen og videresendingen finner sted på deres territorium.

KAPITTEL IV

Overføring av programmer ved direkte injisering*Artikkel 8***Overføring av programmer ved direkte injisering**

1. Dersom et kringkastingsforetak ved direkte injisering overfører sine programbærende signaler til en signaldistributør uten at kringkastingsforetaket selv samtidig overfører disse programbærende signalene direkte til allmennheten, og signaldistributøren overfører disse programbærende signalene til allmennheten, skal kringkastingsforetaket og signaldistributøren anses for å delta i én enkelt overføring til allmennheten som de skal innhente tillatelse til fra rettighetshaverne. Medlemsstatene kan fastsette ordninger for innhenting av tillatelse fra rettighetshaverne.
2. Medlemsstatene kan fastsette at artikkel 4, 5 og 6 i dette direktiv får tilsvarende anvendelse på rettighetshavernes utøvelse av retten til å gi eller nekte tillatelse til signaldistributører for en overføring nevnt i nr. 1 som er utført med ett av de tekniske midlene nevnt i artikkel 1 nr. 3 i direktiv 93/83/EØF eller artikkel 2 nr. 2 i dette direktiv.

KAPITTEL V

Sluttbestemmelser*Artikkel 9***Endring av direktiv 93/83/EØF**

I direktiv 93/83/EØF skal artikkel 1 nr. 3 lyde:

«3. Ved anvendelsen av dette direktiv menes med «videresending via kabel» samtidig, uendret og uavkortet videresending via kabel eller mikrobølgesystem for mottak av allmennheten av en opprinnelig overføring fra en annen medlemsstat, over tråd eller trådløst, herunder via satellitt, av radio- eller fjernsynsprogrammer beregnet på å mottas av allmennheten, uavhengig av hvordan operatøren av en tjeneste for videresending via kabel får tilgang til de programbærende signalene fra kringkastingsforetaket med henblikk på videresending.»

*Artikkel 10***Gjennomgåelse**

1. Kommisjonen skal innen 7. juni 2025 foreta en gjennomgåelse av dette direktiv og framlegge de viktigste resultatene i en rapport til Europaparlamentet, Rådet og Den europeiske økonomiske og sosiale komité. Rapporten skal offentliggjøres og gjøres tilgjengelig for allmennheten på Kommisjonens nettsted.
2. Medlemsstatene skal i rett tid framlegge for Kommisjonen de opplysningene som er relevante og nødvendige for utarbeiding av rapporten nevnt i nr. 1.

*Artikkel 11***Overgangsbestemmelser**

Avtaler om utøvelsen av opphavsrett og nærstående rettigheter som er relevante for overføring til allmennheten av verker eller andre beskyttede arbeider, over tråd eller trådløst, og tilgjengeliggjøring for allmennheten av verker eller andre beskyttede arbeider, over tråd eller trådløst, på en slik måte at allmennheten kan få tilgang til dem fra et selvvalgt sted og på et selvvalgt tidspunkt, som skjer i forbindelse med levering av en tilknyttet nettbasert tjeneste og ved eksemplarframstillingshandlinger som er nødvendige for levering av, tilgang til eller bruk av slik nettbasert tjeneste, og som er i kraft 7. juni 2021, skal være omfattet av artikkel 3 fra og med 7. juni 2023 dersom de utløper etter den datoen.

Tillatelser som innhentes for overføringer til allmennheten som hører inn under artikkel 8, og som er i kraft 7. juni 2021, skal være omfattet av artikkel 8 fra og med 7. juni 2025 dersom de utløper etter den datoen.

*Artikkel 12***Innarbeiding i nasjonal rett**

1. Medlemsstatene skal innen 7. juni 2021 sette i kraft de lovene og forskriftene som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Når disse bestemmelsene vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelsene som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

*Artikkel 13***Ikrafttredelse**

Dette direktiv trer i kraft den 20. dagen etter at det er kunngjort i *Den europeiske unjons tidende*.

*Artikkel 14***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg 17. april 2019.

For Europaparlamentet

A. TAJANI

President

For Rådet

G. CIAMBA

Formann

UOFFISIELL OVERSETTELSE